

การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศวัฒนธรรม สำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
เขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี*
DEVELOPMENT OF ENGLISH COMMUNICATIVE INNOVATION FOR
ECO-CULTURAL TOURISM IN THE HIGHLAND PEOPLE
DEVELOPMENT AREA UTHAI THANI PROVINCE

ทวีศักดิ์ ชูมา, ศักดิ์ชัย โพธิ์สัย

Thaweesak Chooma, Sakchai Posai

มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์

Mahidol University Nakhonsawan Campus

Corresponding Author E-mail: thaweesak.choo@mahidol.edu

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ และสอบถามความพึงพอใจ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว อำเภอบ้านไร่และอำเภอยะคต จังหวัดอุทัยธานี 59 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มเก็บตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แบบสำรวจ 2) แบบทดสอบ 3) แบบประเมิน 4) การสัมภาษณ์เชิงลึก 5) การสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้เทคนิคสามเส้า

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการค้าขายของที่ระลึกพื้นเมืองและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวทางนิเวศวัฒนธรรมที่สำคัญ 2. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีคู่มือการอบรมนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษจำนวน 6 บทและผลลัพธ์หลังการอบรมใช้นวัตกรรมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3. ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบุคลากรผู้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเกี่ยวข้องด้านการ

* Received October 2, 2021; Revised October 18, 2021; Accepted October 19, 2021

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานีอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การพัฒนานวัตกรรม; การสื่อสารภาษาอังกฤษ; การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

Abstract

Objectives of this research were to study the need for English language, create and develop innovations in English communication and evaluate overall satisfaction. The population used in the research were staff involved in eco-cultural tourism in the highland people's development area, Ban Rai and Huai Khot District, Uthai Thani Province. The sample size was determined using a ready-made table by Krejcie and Morgan. A total of 59 samples were obtained, and purposive sampling was performed. Research instruments included survey, pre-post-test, assessment form, in-depth interview, and observation. Descriptive statistic with frequency, percentage, mean and standard deviation were used to analyze the data. For the qualitative research, data were collected by in-depth interviewing with the triangulation technique.

The result indicated that 1. English language requirements for improving English communication skills to sell local souvenirs and introduce important eco-cultural attractions were at a high level. 2. Creation and development of English communication innovations were of six topics for design and development. The results after the innovation training were statistically significant at a level of 0.05. 3. The level of tourist satisfaction with English-speaking eco-cultural tourism staff in the highland people development area Uthai Thani Province was at moderate level.

Keywords: Innovation development; English communication; Eco-Cultural tourism

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ หน่วยงานภาครัฐนำโดยนายกรัฐมนตรี ได้มีนโยบายการกระจายโอกาสในเชิงรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่เศรษฐกิจฐานรากด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวให้กับชุมชน และมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัด (Less visited area) และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นที่ยินยอมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านวัฒนธรรม วิถีชุมชน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียนกรมประชาสัมพันธ์, 2561) จังหวัดอุทัยธานีมีลักษณะโดดเด่นทั้งด้านศาสนา วิถีชีวิต ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์มีวิถีชีวิตของผู้คนที่เรียบง่ายสงบร่มเย็น ดังคำขวัญของจังหวัดอุทัยธานี “เมืองพระชนกจักรี ปลาแรดรสดี ประเพณีเทโว ส้มโอบ้านน้ำตก มรดกโลกห้วยขาแข้ง แหล่งต้นน้ำสะแกกรัง ตลาดนัดดังโคกระบือ” แสดงให้เห็นถึงทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีเสน่ห์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวสู่การเรียนรู้และอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อเป็นช่องทางหรือโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงภูมิวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนชาวอุทัยธานี ซึ่งมีหลากหลายเช่น อาหาร ศิลปะการแสดงท้องถิ่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ภูมิปัญญา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เครื่องจักสาน ผ้าทอ วัฒนธรรม ที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ สนับสนุนการสร้างสรรค บุกเบิก การประดิษฐ์ คิดค้น เพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานของวัฒนธรรม ตลอดจนการนำวัฒนธรรมไทยเผยแพร่สู่สังคมโลก (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุทัยธานี, 2561)

ในปัจจุบันเมื่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ความจำเป็นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารระหว่างบุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมจึงจำเป็นต้องมีทักษะการใช้ภาษาและทักษะการสื่อสารมีประสิทธิภาพและสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับผู้เดินทางมาเที่ยวจากทั่วโลก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ปัญหาของความไม่พร้อมของบุคลากรในธุรกิจนี้ก็ยังมีปรากฏอยู่ โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อให้บริการ แม้ว่าการเตรียมความพร้อมด้านภาษาให้กับบุคลากรนั้นจะพยายามกระจายความต้องการภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน แต่ก็ยังมีปรากฏว่า ภาษาอังกฤษยังคงเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์ที่สุดในธุรกิจการท่องเที่ยว จากความจริงข้อนี้บุคลากรที่จะเข้าสู่ธุรกิจการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการหรือผู้ปฏิบัติหันมาเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษเพื่อความสำเร็จของการประกอบการมากขึ้น (ผาณิต บุญยะวรรณะ, 2542) สอดคล้องกับงานของพิชัย สดภิบาล (2553) ที่ทำวิจัย

เรื่อง การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมปัจจัยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่าคนไทยยังไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดีพอ จุดอ่อนของคนไทย คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยทั่ว ๆ ไปยังไม่เพียงพอสำหรับระดับของการเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพ แต่จุดแข็งในการสื่อสารของคนไทยกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ ความสุภาพ ความมีน้ำใจ ความเป็นมิตร ความสนุกสนานความยิ้มแย้มแจ่มใส ความพยายามที่จะสื่อสารแม้จะมีข้อจำกัดทางภาษา

นอกจากนี้ การใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารช่วยทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวและก่อให้เกิดรายได้สร้างงาน สร้างรายได้เกิดขึ้นต่อหมู่บ้าน ชุมชนและจังหวัดของตนเองโดยภาพรวม ในการใช้ภาษาที่ 2 หรือ ภาษาที่ 3 ของบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวจะต้องใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารภาษาร่วมไปกับความรู้และทักษะการใช้ภาษาที่ 2 หรือ ภาษาที่ 3 ที่ได้ฝึกฝนมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารเนื่องจากความรู้และทักษะการใช้ภาษาที่ 2 หรือ ภาษาที่ 3 ที่ได้ฝึกฝนมาในช่วงระยะเวลาหนึ่งอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมายได้ อีกทั้ง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ ที่จะยกระดับการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักชาวต่างชาติให้มากยิ่งขึ้น และยังเป็นการช่วยกระตุ้นรายได้แก่ชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย ถ้าคนในชุมชนหรือผู้ที่รับผิดชอบ ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งใช้ภาษาอังกฤษในการนำเที่ยวได้ จะทำให้แหล่งท่องเที่ยว เป็นที่รู้จักทั่วโลก และยังเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง (พิชัย สดภิบาล, 2553)

ดังนั้น การศึกษาและการพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานีสอดคล้องกับการศึกษาของ Simasathiansophon N. et al. (2020) กล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความน่าดึงดูดใจอย่างมากเนื่องจากตลาดโลกที่ใหญ่และมีอัตราการเติบโตสูง ซึ่งจะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานีเพิ่มขึ้น ประกอบกับภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (international language) ที่คนประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์คือ 1.2 ถึง 1.5 พันล้านคนจาก 75 ประเทศทั่วโลกใช้สื่อสารกัน (Naunton, 2005) และที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) และเพื่อเป็นการยกระดับการท่องเที่ยวที่ใช้ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติเป็นจุดขายหลักโดยสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทการทำหน้าที่เป็นแบบจำลองสำหรับวิธีการใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมโดยคนในท้องถิ่นเพื่อสร้างอนาคตของการท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดความยั่งยืน (Wallace, 2014) นอกจากนี้โครงการนี้จะช่วยยกระดับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสร้างรายได้ของชุมชนในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี ให้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวตามแนวนโยบายของรัฐบาลยุคปัจจุบันที่มุ่งให้คนไทยและชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวในเมืองรองเพื่อสร้างรายได้และผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบุคลากรผู้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง อำเภอบ้านไร่และอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 คน และสุ่มเก็บตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็น 1) แบบสำรวจ 2) แบบทดสอบ 3) แบบประเมิน 4) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) 5) การสังเกต (Observation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยสังเกตจากพฤติกรรมและแบบบันทึกการเรียนรู้ในชั้นเรียน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้อง .50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ได้ค่าความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่า และค่าความสอดคล้องรวมอยู่ที่ 0.95

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้คือ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์ข้อมูล

เชิงคุณภาพด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกอย่างเป็นทางการ (In-depth interview) กับเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชนและผู้มีเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจกับข้อมูลเอกสารและข้อมูลเพิ่มเติมตลอดจนความคิดเห็นหัวข้อเนื้อหาความถูกต้องการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในอดีตที่ผ่านมาและความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นำมาทวนซ้ำกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเพื่อเป็นการทวนซ้ำความถูกต้องอีกครั้งกับคนในพื้นที่วิจัย โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพแบบสามเส้า (Triangulation) (เอี่ยมพร หลินเจริญ, 2562)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อุปกรณ์ประกอบการสอนมีความเหมาะสมกับการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมา คือ ท่านคิดว่ากลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับการค้าขายและบริการมีความจำเป็นในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี และท่านคิดว่าหนังสือเล่มเล็ก ๆ (คู่มือ) มีความเหมาะสมกับการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี และ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 4.10 ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการหัวข้อเพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการหัวข้อเพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษในหัวข้อ “การสอบถามและบอกเวลา” มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 รองลงมา คือ หัวข้อ “การต่อรองราคา” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และ หัวข้อ “การกล่าวคำต้อนรับ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ตามลำดับ

2. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม สำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัด

อุทัยธานี ประกอบด้วย 6 หัวข้อที่สำคัญโดยใช้รูปแบบการอบรมแบบ BSPE Model ในหัวข้อ ดังนี้

หัวข้อสนทนาที่ 1 การทักทาย	หัวข้อสนทนาที่ 4 อาหารและเครื่องดื่ม
หัวข้อสนทนาที่ 2 การขายสินค้าของที่ระลึกพื้นเมือง	หัวข้อสนทนาที่ 5 การต่อรองราคาสินค้า
หัวข้อสนทนาที่ 3 ผักผลไม้พื้นเมืองและเมืองหนาว	หัวข้อสนทนาที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมที่สำคัญในพื้นที่

2.1 ผลสัมฤทธิ์การวัดความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

จากการประชุมหารือกับ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง อำเภอบ้านไร่และอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 1 ฉบับ มี 30 ข้อ ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) จำนวน 3 ตัวเลือก ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยเกณฑ์การแปลผลคะแนนความรู้ใช้แบบอิงเกณฑ์แนวคิดของบลูม (Bloom, 1971)

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ในช่วงก่อนและหลังการอบรม โดยใช้ Paired Sample T-Test ($n = 59$)

ตัวแปรที่ศึกษา	ช่วงที่ดำเนินการ	Mean $\pm$ S.D.	ระดับ	ผลต่างค่าเฉลี่ย	t	P-value
ความรู้	หลังการอบรม	21.9 $\pm$ 3.6 คะแนน	ปานกลาง	8.8 $\pm$ 3.7 คะแนน	18.489*	0.000
	ก่อนการอบรม	13.0 $\pm$ 3.2 คะแนน	ต่ำ			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่และอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 59 คน ในช่วงก่อนและหลังการอบรม ด้วยการทดสอบค่าที (Paired Sample t-Test) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในช่วงหลังการอบรม มากกว่าในช่วงก่อนการอบรม (มีคะแนนเฉลี่ยมากขึ้น

8.8 $\pm$ 3.7 คะแนน หรือมีความรู้มากขึ้นร้อยละ 29.7) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=18.489$, $P=0.000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจในวัตรกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนารัฐอรุณบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี

ความพึงพอใจรายด้านของวัตรกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนารัฐอรุณบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี มีดังนี้

ด้านรูปแบบวัตรกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม หัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้บุคลากรได้สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จริง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$)

ด้านเนื้อหา หัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) รองลงมา คือ การเรียงลำดับความง่ายของเนื้อหาเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$)

ด้านความพึงพอใจในการทำกิจกรรมการสอน หัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ บุคลากรมีความพอใจในวัตรกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) รองลงมา คือ บุคลากรมีความพอใจที่มีการช่วยเหลือแนะนำจากเพื่อนขณะทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$)

ด้านขั้นตอนการสอน หัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ขั้นตอนปฏิบัติงาน (การนำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจได้ง่าย ระยะเวลา มีความเหมาะสม นำปฏิบัติตามได้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) รองลงมา คือ ขั้นตอนปฏิบัติการงาน (เปิดโอกาสให้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทำกิจกรรม ระยะเวลา มีความเหมาะสม ปฏิบัติตามได้จริง) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$)

ด้านหัวข้อการสื่อสาร หัวข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การอธิบายเกี่ยวกับ ขนาด สี รูปทรง ของสินค้าและของที่ระลึก Describing Shape, Color and Size of Product and Souvenirs มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) รองลงมา คือ การถามความต้องการลูกค้า Asking for Customers' Needs มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.0$)

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบุคลากรผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมผู้ให้บริการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบุคลากรผู้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยความพึงพอใจ ด้าน Opinions on English language and English contents needed by venders and waiters/waitresses at restaurants in the Highland People Development ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้าน Speaking skill is essential for venders and wait staff at restaurants in the Highland People Development Area มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.70) รองลงมา คือ Specific terms and conversations used in the career of venders and wait staff at restaurants in the Highland People Development Area. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40) สำหรับด้าน Opinions on English topics needed by venders and wait staff at restaurants in the Highland People Development Area พบว่า ความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หัวข้อ Thanking and Saying Goodbye ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) รองลงมา คือ Asking for and Telling the Time ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.50) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี พบว่ามีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและอุปกรณ์ประกอบการสอนมีความเหมาะสมกับการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ คู่มือและกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับการค้าขายและบริการมีความจำเป็นในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ด้านหัวข้อฝึกอบรมพบว่า การสอบถามต่าง ๆ และการบอกเวลา การต่อรองราคา และการกล่าวคำต้อนรับ ความเห็นอยู่ในระดับมากเนื้อหาสอดคล้องกับ ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล (2559) ผู้ประกอบการมีความต้องการคือคำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะในการค้าขายที่มีบทแปลและคำอ่านภาษาไทยในรูปของหนังสือเล่มเล็กคลุมหัวข้อเกี่ยวกับการทักทายและการต้อนรับและการสอบถามความต้องการของลูกค้าเป็นต้น มีค่าเฉลี่ยระดับมากตามลำดับ ในขณะที่การแนะนำอาหารและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าท้องถิ่นและของที่ระลึก นำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานี เป็นหัวข้อที่พบในการสัมภาษณ์เชิงลึกอยู่ในระดับคะแนนที่มากเช่นเดียวกัน

สอดคล้องกับการสัมภาษณ์เจาะลึกอย่างเป็นทางการ (In-depth interview) พบว่า บุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมมีปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษในทุกทักษะ และต้องการฝึกทักษะการพูดและการฟังมากที่สุดมากกว่าทักษะการอ่านและการเขียน เพราะมีความจำเป็นจริงๆ สอดคล้องกับ Nomnian, S. (2014) ต้องการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด เนื่องจากความถี่ของการโต้ตอบที่ต้องใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษจากลูกค้าส่วนใหญ่ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวอยากได้คู่มือการสื่อสารการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้ง่ายและพกพาสะดวกถ้าเป็น Application ในโทรศัพท์มือถือได้ก็จะเป็นการดีมาก และที่สำคัญไม่อยากจะเรียนไวยากรณ์เพราะมันเข้าใจยากอ่านแล้วไม่รู้เรื่อง แต่อยากพูดภาษาอังกฤษเป็น อยากให้คู่มือการพัฒนาภาษาอังกฤษมีการเขียนคำอ่านภาษาไทยกำกับ คำศัพท์หรือบทสนทนาภาษาอังกฤษด้วยจะได้ออกเสียงถูก ควรมีภาพประกอบและให้เขียนสรุปคำศัพท์ที่ใช้บ่อยท้ายบทสนทนาด้วย คู่มือประกอบด้วย 6 หัวข้อสนทนา โดยใช้กลวิธีการสื่อสารเข้ามาช่วยให้พูดภาษาอังกฤษได้อย่างราบรื่นและเป็นธรรมชาติมากขึ้น สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ ชูมา, (2560) กลวิธีการสื่อสารจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

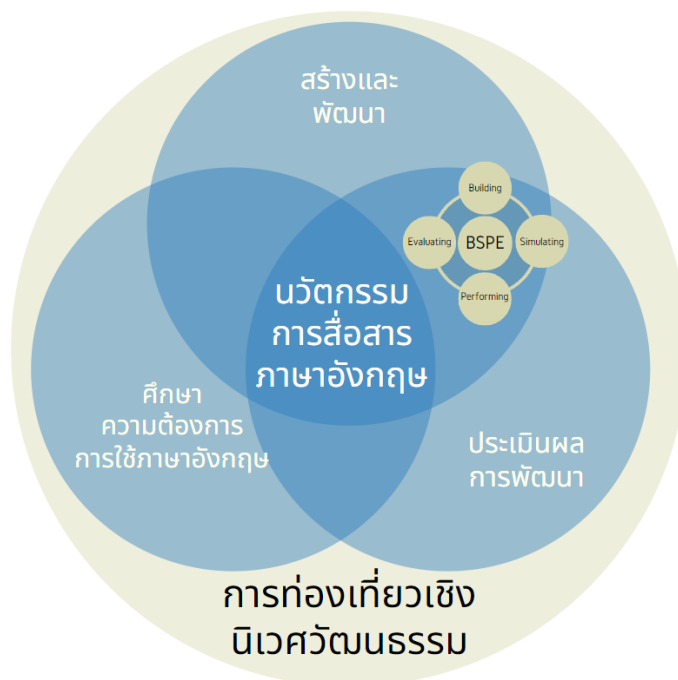
ผลการใช้นวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม สำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี มีผลลัพธ์หลังการอบรมใช้นวัตกรรมที่ดีขึ้นกว่าก่อนใช้ พบว่าผู้เรียนชอบขั้นตอนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือการทำกิจกรรมการสอน และเนื้อหาตามลำดับ รูปแบบนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้เรียนชอบที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้ใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติได้ และส่งเสริมให้บุคลากรได้สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จริง เนื้อหามีความชัดเจน เข้าใจง่าย และการเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสม กิจกรรมการสอนมีการช่วยเหลือแนะนำจากเพื่อนขณะทำกิจกรรม การนำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจได้ง่าย ระยะเวลามีความเหมาะสม นำปฏิบัติตามได้จริงมีการเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทำกิจกรรมในระยะเวลาที่เหมาะสมการอธิบายเกี่ยวกับ ขนาด สี รูปทรง ของสินค้าและของที่ระลึก และการถามความต้องการลูกค้าซึ่งมีความเหมาะสมกับบริบทของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม สอดคล้องกับ Cajee (2014) แสดงให้เห็นว่าเหมาะสมกับการท่องเที่ยวที่เป็นลักษณะเฉพาะมีความเป็นพิเศษและเป็นการท่องเที่ยวที่อิงอาศัยธรรมชาติ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบุคลากรผู้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี ใช้รูปแบบการประเมินความพึงพอใจในระบบออนไลน์เนื่องมาจากการงดการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยชาวต่างชาติที่เป็นครูและอาจารย์พร้อมครอบครัวที่

พักอาศัยในประเทศไทยพบว่า มีความพอใจการใช้ภาษาโดยภาพรวมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องการรายงานผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรวมของ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2563) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การใช้ภาษา และทักษะในการสื่อสารภาพรวมอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยความพอใจที่ต่ำสุดคือ บริการ wifi/internet ส่วนป้ายบอกทางและความสะดวกในการเข้าถึงมีคะแนนความพึงพอใจสูง

โดยสรุปจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพบการใช้วัตรกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมการใช้หลักสูตรเรียนภาษาอังกฤษ 15 ชั่วโมงสำหรับบุคลากรด้านการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในจังหวัดอุทัยธานี กิจกรรมการอบรมภาษาอังกฤษสนุกทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และมีความกล้าในการพูดภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนานวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูวนาพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี

จากภาพอธิบายองค์ความรู้ได้ดังนี้คือ นวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี ดำเนินการพัฒนามาจากการศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม (English for Eco-Cultural Tourism) ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) เป็นลักษณะพิเศษของตัวเอง และเป็นการท่องเที่ยวที่อิงอาศัยธรรมชาติ (Nature Based Tourism) หรือมีธรรมชาติและวัฒนธรรมพื้นถิ่นเป็นฐาน เมื่อผ่านขั้นตอนการศึกษาความต้องการนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อออกแบบนวัตกรรมหรือคู่มือในการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม และหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ 15 ชั่วโมงสำหรับบุคลากรด้านการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในจังหวัดอุทัยธานี เป็นคู่มือประกอบด้วย 6 หัวข้อที่สำคัญ และรูปแบบการอบรมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวที่เป็นลักษณะเฉพาะมีความเป็นพิเศษและเป็นการท่องเที่ยวที่อิงอาศัยธรรมชาติ โดยมีคำศัพท์ บทสนทนา ภาพประกอบ ที่ทำให้ผู้อบรมที่เป็นบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมมีความมั่นใจในการใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้มากขึ้น โดยมีการประเมินความพึงพอใจจากชาวต่างชาติด้วย ทั้งนี้การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง จังหวัดอุทัยธานี จะช่วยเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และช่วยยกระดับรายได้ที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง ในจังหวัดอื่น ๆ ได้ เช่น สุพรรณบุรี กำแพงเพชร หรือจังหวัดตาก
2. หน่วยงานหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น สมาคมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โรงแรม โฮมสเตย์ เป็นต้น สามารถนำนวัตกรรมซึ่งเป็นผลวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ได้เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานได้ฝึกฝนพัฒนาภาษาอังกฤษ
3. สถาบันการศึกษาสามารถใช้ผลวิจัยนี้ไปพัฒนาเป็นหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มอาชีพอื่นๆ หรือการท่องเที่ยวที่เป็นความต้องการด้านอื่นๆ เช่น ด้านอาหารชาติพันธุ์ หรือผู้ประกอบการด้านอาหารปลอดภัย เป็นต้น
2. ควรมีการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบอื่นๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ใช้ด้วย เช่น Application ในโทรศัพท์มือถือ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษรูปแบบต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์หาสื่อประเภทใดบ้างที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ทวีศักดิ์ ชูมา. (2560). แนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้รูปแบบกลวิธีการสื่อสาร. *วารสารมหาจุฬาริชาการ*, 3(1), 125-137.
- ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล. (2559). การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 21(2), 110-122.
- ผาณิต บุญยวรรธน. (2542). *ความต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการท่องเที่ยว* (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พิชัย สดกพิบาล. (2553). *การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม : ปัจจัยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว*. สืบค้น 19 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.thaiblogonline.com/sodpichai.blog/>
- ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. (2561). *ข่าวสารอาเซียน*. สืบค้น 10 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.asean thai.net/main.php?filename=inde>
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุทัยธานี. *ศูนย์รวมข่าวประชาสัมพันธ์* (2561). สืบค้น 10 ธันวาคม 2563, จาก <https://uthaithani.prd.go.th/th/page/item/index/id/12>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการค่าใช้จ่ายสำหรับสำรวจทัศนคติและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. *วารสารการวัดผลทางการศึกษา*, 17(1), 17-29.

- Bloom, B. S. et al. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Cajee, L. (2014). Eco-Cultural Tourism: A Tool for Environmental, Cultural and Economic Sustainability (A Case Study of Darap Village, West Sikkim). *SHS Web of Conference*, 12, 1-9.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Naunton, J. (2005). *Profile 2: Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.
- Nomnian, S. (2014). Thai Entrepreneurs' Needs of English Language for Raft Service Business. *Silpakorn University Journal of Social Sciences, Humanities, and Arts*, 14(3), 101-128.
- Simasathiansophon, N., et al. (2020). Tourist's decision to travel to Thai cultural tourism destination in central part of Thailand. *E3S Web of Conferences*, 164, 1-11.
- Wallace, G. (2014). Eco-cultural tourism as a means for the sustainable development of culturally marginal and environmentally sensitive region. *Tourist Studies*, 4(3), 235-254.